

Handläggare
Cecilia Göransson
08-508 33 707**Till**
Utbildningsnämnden
2015-03-12

En mer flexibel ämneslärarutbildning

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr: 000186/2015.

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Lena Holmdahl
T. f. utbildningsdirektörAstrid Norderfeldt
Avdelningschef

Sammanfattning

Förslagen i promemorian syftar till att göra ämneslärarutbildningen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurser 7-9 mer attraktiv genom ökad flexibilitet för att därigenom bidra till bättre kompetensförsörjning av lärare. Utbildningsnämnden är positiv till förslagen, även om de inte ses som tillräckliga för att säkra tillgången på behöriga och kompetenta lärare i regionen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för personal och kompetensförsörjning i samråd med gymnasieavdelningen och grundskoleavdelningen.

Bakgrund

Behovet av behöriga och kompetenta lärare kommer fortsatt att vara mycket stort. Läraryrkets status måste uppvärderas och fler måste söka till lärarutbildningarna. Idag märks en kraftig minskning av antalet studenter som söker sig till ämneslärarutbildningarna med inriktning mot arbete i grundskolans årskurser 7-9, framför allt i naturorienterande ämnen, matematik och moderna språk. Lärosäten uppger att kvaliteten är svår att upprätthålla när endast ett fåtal kortare kurser kan ges och utbildningar ställs in på grund av för få

sökande. Det finns således behov att öka såväl attraktivitet som kvalitet hos dessa utbildningar. Ett sätt att göra det, är att öka flexibiliteten i utbildningen.

Förslaget innebär i korthet att ämneslärarutbildningar med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 görs mer flexibla genom att medge studier i två ämnen med ökad fördjupning i stället för dagens obligatoriska tre ämnen.

Det skulle betyda följande:

- Ökade möjligheter till ämnesfördjupning
- Behörighet även att undervisa på gymnasiet i flera ämnen, även i ämnen som normalt kräver ämnesfördjupning (svenska, samhällskunskap, musik)
- Möjlighet att korta utbildningen med en termin
- Friare kombinationer av ämnen
- Möjlighet att välja ett tredje ämne helt fritt
- Möjlighet för lärosätena att samordna ämneslärarutbildningarna med inriktning mot arbete på grundskolans årskurs 7-9 med utbildningarna med inriktning mot arbete på gymnasiet.
- Möjlighet för huvudmännen att påverka innehållet i utbildningarnas avslutande del

Förvaltningens synpunkter

Alla förändringar av lärarutbildningarna som kan göra dem mer attraktiva välkomnas, liksom lärosätenas möjligheter till samordning av sitt utbildningsutbud så att utbildningar inte behöver ställas in eller att kvaliteten riskerar att sänkas. De föreslagna förändringarna i förordningstexterna kan bidra till att ämneskunskaper värderas högre och kan därigenom stärka högstadielärarnas ämnesidentitet. Banden mellan gymnasielärare och högstadielärare stärks, både under utbildningen genom samordnad utbildning, men även genom att högstadielärare i ökad utsträckning kan bli behöriga att arbeta på gymnasiet. Sammantaget kan de föreslagna förändringarna bidra till att högstadielärarnas status höjs.

Det finns en liten risk att anställningsbarheten minskar, genom att lärare kan vara behöriga i två ämnen i stället för tre, men behörigheten till tjänstgöring på gymnasiet ger å andra sidan ökad anställningsbarhet. Behörigheten att undervisa i årskurs 4-6 förändras inte.

Det är också positivt att skolhuvudmän ges en möjlighet att aktivt påverka den avslutande delen av utbildningen så att de blivande

lärarnas kompetensprofiler stämmer bättre överens med rekryteringsbehoven. Alla sätt att stärka kommunikationen mellan skolhuvudmän och lärarutbildningar för att lärosätena i mesta mån kan anpassa sitt utbud efter regionala kompetensförsörjningsbehov, är bra.

Förslaget lyfter fram vikten av att lärosätena marknadsför lärarutbildningar i större utsträckning. Förvaltningen anser att det är angeläget att visa på bredden i lärarutbildningarna som möjliggör olika karriärspår samt deras nytta även för andra yrkesbanor. I den strategi för kompetensförsörjning¹ som nämnden beslutade om i juni 2014 framhålls särskilt ungdomars vilja att hålla många dörrar öppna i sitt framtida yrkesval.

Genom att förslaget öppnar för ökad samverkan mellan lärosäten och huvudmän när det gäller ämnesval, möjliggörs andra sätt att påverka lärarutbildningarna, till exempel när det gäller marknadsföring.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen är positiv till förslagen i promemorian och föreslår att utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Bilaga

Promemorian En mer flexibel ämnesutbildning